

U skladu sa članom 36, stav 1, podstav 1.13. i 1.17, i članom 65, stavovi 1. i 2, Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo (Službeni list Republike Kosovo br. 77/16, avgust 2010), izmenjen i dopunjeno Zakonom br. 05/L-150, član 8, stav 4, Zakona br. 04/L-155 o platnom sistemu (Službeni list Republike Kosovo br. 12/03, maj 2013), Izvršni odbor Centralne banke Republike Kosovo je na sednici održanoj 29. decembra 2023. godine usvojio je:

UPUTSTVO O ORGANIZOVANJU I RAD NACIONALNOG SAVETA ZA PLAĆANJA

Član 1. Svrha i delokrug

1. Svrha ovog uputstva je da utvrđuje rad i organizovanje Nacionalnog saveta za plaćanja (u daljem tekstu: *NSP*) kao savetodavnog i pomoćnog organa u povećanju bezbednosti Nacionalnog platnog sistema Republike Kosovo (u daljem tekstu: Nacionalni platni sistem) sastav, ovlašćenja i dužnosti.
2. Cilj NSP-a je da savetuje CBK i njene članove u vezi sa uređenjem, nadzorom i razvojem nacionalnog platnog sistema i svojim delovanjem podržava i doprinosi uspostavljanju operativnih i tehničkih načela kao i standarda i drugih pravila potrebne za promociju bezbednog i efikasnog platnog sistema i dalje unapređenje platnih usluga na Kosovu.
3. NSP služi kao forum za saradnju i doprineće razvoju platnog sistema i infrastrukture finansijskih usluga Kosova kao i razvoju veza sa regionalnim i međunarodnim platnim sistemima.

Član 2. Definicije

1. Svi izrazi u ovom uputstvu imaju isto značenje kao izrazi definisani Zakonom br. 04/L-155 o platnom sistemu i/ili sa definicijama ispod za svrhu ovog uputstva.
 - 1.1. "CBK"–podrazumeva Centralnu banku Republike Kosovo;

- 1.2. „**Nacionalni platni sistem**“ podrazumeva svaki sistem plaćanja, transfera, sistem poravnjanja hartija od vrednosti, sistem kliringa i svaki aranžman koji se koristi tokom procesa obavljanja transakcija plaćanja kao što je definisano članom 2, stav 1.13. Zakona br. 04/L-155 o platnom sistemu. Glavni elementi nacionalnog platnog sistema su:
- 1.2.1. Instrumenti plaćanja koji se koriste za pokretanje i upravljanje transferima sredstava između računa platiša i primaoca u finansijskim institucijama;
 - 1.2.2. Infrastrukture plaćanja za prenos i kliring platnih instrumenata za prosleđivanje i komuniciranje informacija o plaćanju kao i za transfer sredstava između naručioca i institucija primaoca;
 - 1.2.3. Finansijske institucije koje obezbeđuju platne račune kao i instrumente i usluge plaćanja za potrošače i preduzeća kao i organizacije koje upravljaju uslugama mrežama za transakciju plaćanja, kliringa i njihovog poravnanja za finansijske institucije;
 - 1.2.4. Regulatorni okvir tržišta, koji obuhvata sporazume, konvencije, uredbe i ugovore o izdavanju i prihvatanje različitih instrumenata i usluga plaćanja kao i određivanje njihove cene;
 - 1.2.5. Pravni i regulatorni okvir kroz kojeg se definišu i vode mehanizmi procesa transfera plaćanja i način pružanja usluga plaćanja za tržište;
 - 1.2.6. Infrastruktura plaćanja obuhvata sve specifične pojedinačne infrastrukture koje rade na Kosovu, čak i one sa sedištem u inostranstvu;
 - 1.2.7. Institucionalni sporazumi, koji obuhvataju sporazume tržišnih aktera za različite platne usluge i između različitih pružaoca platnih usluga za korisnike kao što su banke i/ili NBFI-ovi;
 - 1.2.8. Ostali učesnici i druge institucionalne organizacije Nacionalnog platnog sistema kao što su CBK, Trezor i NSP.

Član 3. Ovlašćenja

1. NSP u svojoj savetodavnoj ulozi ima ova ovlašćenja:
- 1.1. Savetuјe CBK i njene članove u bilo kom pitanju u vezi sa nacionalnim platnim sistemom;
 - 1.2. Podstiče i olakšava saradnju između učesnika nacionalnog platnog sistema, učesnika na tržištu i regulatora tržišta plaćanja i između svih aktivnih učesnika u pružanju platnih usluga i funkcionisanju platne infrastrukture na Kosovu i u inostranstvu;
 - 1.3. Pomaže CBK-u i njenim članovima u sprovođenju, regulisanju, nadzoru i razvoju nacionalnog platnog sistema.
 - 1.4. Mišljenja i radnje NSP-a u okviru svoje savetodavne i konsultativne funkcije ne bi trebalo da umanjuju, smanjuju ili ograničavaju ovlašćenja i nadležnosti CBK-a utvrđene zakonskim i regulatornim okvirom na snazi.

Član 4.

Dužnosti

1. NSP ima sledeće dužnosti:
 - 1.1. Promoviše zajedničke ili pojedinačne inicijative za podršku podizanja svesti javnosti o nacionalnom platnom sistemu i promovisanje znanja u vezi sa platnim uslugama i pitanjima platnog sistema na Kosovu. U tom cilju, NSP može koristiti bilo koji način koji smatra odgovarajućim, uključujući, ali ne ograničavajući se na: okrugle stolove, seminare, veb stranice, reklame, novine itd.;
 - 1.2. Raspodeljuje odgovarajuće informacije i iskustva među svojim članovima;
 - 1.3. Promoviše standardizaciju postupaka, tehnologija, usluga i sistema za svoje članove;
 - 1.4. Prati realizaciju projekata nacionalnog platnog sistema i raznih odgovarajućih inicijativa na Kosovu;
 - 1.5. Promoviše zajedničke inicijative za sprovođenje infrastrukture platnog sistema. Ove inicijative treba da podstiču i ojačaju zdravu konkurenčiju između učesnika;
 - 1.6. Priprema strateške dokumente za opštu arhitekturu zemlje za platni sistem;
 - 1.7. Prati sprovođenje reformi u sektoru plaćanja;
 - 1.8. Olakša razmenu potrebnih ekonomskih i poslovnih informacija za sve strane na koje utiču usluge i infrastruktura plaćanja;
 - 1.9. Ocenuje uticaj različitih opcija na poslovanje i svakodnevne operacije različitih učesnika u sistemu i interes krajnjih korisnika;
 - 1.10. Savetuje o izboru glavnih načela i opcija u projektovanju određenih sistema i infrastrukturna;
 - 1.11. Određuje prioritete i rokove za pokretanje/ finansiranje/ sprovođenje posebnih projekata;
 - 1.12. Identificuje potrebe za pravnim instrumentima u vezi sa nacionalnim platnim sistemom i preporučuje svojim članovima rešavanje istih;
 - 1.13. Osnuje radne grupe za tehničke procene potrebne za podršku radnji NSP-a i za davanje zajedničkih mišljenja/ izjava kao i za pripremu strateških dokumenata;
 - 1.14. Analizira i razmatra nova dešavanja i inovacije u oblasti platnih sistema i usluga kao i mogućnosti njihovog prilagođavanja i uticaj koji mogu imati;
 - 1.15. Obaveštava i razgovara sa svim članicama o procesu usklađivanja platnog zakonodavstva na Kosovu sa odgovarajućim direktivama Evropske unije i,
 - 1.16. Obavlja bilo koju dužnost koja služi pravnoj svrsi njenog osnivanja i o kojoj se odlučuje između članova kao pitanje od značaja za ciljeve NSP-a.

Član 5.

Sastav NSP-a

1. Stalni članovi NSP-a sa pravom glasa su:
 - 1.1. CBK sa sledećim predstavnicima:

- 1.1.1. zamenik guvernera za bankarske poslove, u ulozi predsedavajućeg NSP-a;
 - 1.1.2. direktor Odeljenja za platni sistem, u ulozi zamenika predsedavajućeg;
 - 1.1.3. direktor Odeljenja za bankarski nadzor u CBK-ju;
 - 1.1.4. šef Odseka za nadzor IT sistema u CBK-ju;
 - 1.1.5. predstavnik Kabineta guvernera;
 - 1.2. Generalni direktor Trezora iz Ministarstva finansija, rada i transfera;
 - 1.3. Udruženje banaka Kosova (u daljem tekstu: UBK) sa sledećim predstavnicima
 - 1.3.1. predsednik odbora UBK-ja;
 - 1.3.2. izvršni direktor UBK-ja, i
 - 1.3.3. predsedavajući Komisije za plaćanja u UBK-u.
 - 1.4. Dva predstavnika nebankarskih finansijskih institucija (u daljem tekstu: NBFI) koje obavljaju delatnost usluga plaćanja i transfera i/ili izdavanja elektronskog novca, odnosno iz dotičnog udruženja; i
 - 1.5. Predstavnik iz privatnih operatera za platne sisteme.
2. Svaki od članova iz stava 1. ovog člana ima pravo na jedan glas.
 3. Prema stavu 1. ovog člana, članovi NSP-a moraju postaviti uslove i postupke za zamenu svojih predstavnika u slučaju odsustva ili nemogućnosti učešća određenih predstavnika.
 4. Predstavnike NBFI-a iz podstava 1.4. ovog člana moraju biti određeni od odgovarajućih NBFI-ova prema pravilima koja oni utvrđuju, koji moraju obavestiti NSP o licima koja su određena za predstavljanje.
 5. NSP može odlučiti o određivanju dodatnih članova, sa ili bez prava glasa, kako bi se omogućilo zastupanje ostalih institucija koje imaju veze sa nacionalnim platnim sistemom u zavisnosti od potreba i odvijanja na tržištu, koje mogu obuhvatiti:
 - 5.1. Javne i vladine agencije;
 - 5.2. Finansijske i nefinansijske institucije;
 - 5.3. Udruženja krajnjih korisnika, kao što su potrošači ili trgovci;
 - 5.4. Privredna ili industrijska udruženja i
 - 5.5. Učesnike iz telekomunikacione industrije i kompanija komunalnih usluga.
 6. Članovi NSP-a moraju:
 - 6.1. izbegavati svaki pokušaj uticaja CBK-ja ili drugih članova za ličnu dobit;
 - 6.2. čuvati poverljivost svih informacija koje su date u vezi sa drugim stranama;
 - 6.3. daju sve od sebe i pruže dužnu pažnju u proceni i proveri svih informacija koje se dele ili saopštavaju se između članova;

- 6.4. biti predstavljen od svojih članova u skladu sa odredbama ovog člana, osim u slučajevima kada sa svojim predstavnicima učestvuju u određenim radnim grupama prema stavu 1. člana 6, u kojima mogu biti zastupljeni na tehničkom nivou.
7. Ostali članovi bez prava glasa su iz Sekretarijata NSP-a, a sastoji se od:
 - 7.1. službenika iz Odeljenja platnog sistema u CBK-u, i
 - 7.2. službenika iz Udruženja banaka Kosova.
8. Sekretariat, u zavisnosti od odluke NSP-a na osnovu stava 5. ovog člana, na vreme će kontaktirati dotične institucije u vezi njihovog učešća i pružanja potrebnih informacija u vezi sa njihovom ulogom učesnika sa ili bez prava glasa.

Član 6. Metodologija

1. NSP može osnovati radne grupe za rešavanje specifičnih pitanja ili odvijanja. Radne grupe se mogu formirati učešćem svih članova ili samo relevantnih članova za određena pitanja.
2. NSP može da priprema periodične izveštaje o platnim sistemima i pitanjima plaćanja, koja ne bi trebalo da budu opisne prirode, nego da služe kao referenca za odvijanja u nacionalni platni sistem na Kosovu.
3. NSP će izveštavati godišnje pre 31. marta naredne godine o aktivnostima preduzetim tokom prethodne kalendarske godine. Izveštaji će se slati višem rukovodstvu svake od institucija učesnica kao stalnom članu.

Član 7. Sastanci saveta

1. NSP mora organizovati sastanak najmanje jednom godišnje, na saziv predsedavajućeg, uzimajući u obzir prisustvo ostalih članova.
2. Svaki član ili grupa članova može predložiti predsedavajućem organizovanje sastanka u vezi sa konkretnim, relevantnim pitanjima.
3. Predsedavajući organizuje sednice na zahtev najmanje dve trećine (2/3) članova, sa pravom glasa.
4. Datume, učestalost i mesto održavanja sastanaka odrediće predsedavajući u konsultaciji sa članovima.
5. Sastankom predsedava predsedavajući ili zamenik predsedavajućeg, a u slučaju njihovog odsustva, članovi će pre početka sastanka odlučiti o licu koje će predsedavati.
6. NSP se može sastati uz prisustvo najmanje pedeset (50%) posto članova sa pravom glasa (kvorum).
7. NSP može sazvati, u slučajevima koji se smatraju odgovarajućim na osnovu dnevnog reda i pitanja za diskusiju, ostale nacionalne ili međunarodne institucije i/ili pojedinačne stručnjake da učestvuju na sastanku.

8. Članovi NSP-a, ili kada se primjenjuje, učesnici bilo kog sastanka NSP-a, preneće rezultate, zaključke i sve informacije date na tom sastanku relevantnim institucijama koje ih zastupaju.

Član 8. Troškovi

1. Članovi se ne nadoknađuju od strane NSP-a, a svaka institucija koja ima svoje predstavnike snosi troškove svojih članova.
2. Troškovi za svaki sastanak kao npr. zakup prostora gde se održava sastanak, troškove zakupa ili kupovina inventara ili potrebne opreme kao i druge usluge, finansiraće institucija koju ima predstavnike u NSP-u i koja preuzima organizovanje sastanka.
3. Članovi ravnopravno podržavaju raspodelu troškova za svaku aktivnost koju preduzima NSP a nakon odobrenja sastanka održanog u skladu sa članom 7. ovog uputstva.

Član 9. Dužnosti predsedavajućeg i sekretarijata

1. Predsedavajući NSP-a će imati ove dužnosti:
 - 1.1. Saziva i vodi sastanak;
 - 1.2. Određuje datum i mesto sastanka;
 - 1.3. Usvaja dnevni red koji priprema sekretariat u zavisnosti od predloga članova NSP-a;
 - 1.4. Odobrava učešće ostalih institucija ili pojedinačnih stručnjaka, u skladu sa članom 5. stav 5. ovog uputstva;
 - 1.5. Potpisuje odluke NSP-a, i
 - 1.6. Rukovodi opštim aktivnostima NSP-a na osnovu ovlašćenja i dužnosti određene ovim uputstvom.
2. Sekretariat NSP-a imaće ove dužnosti:
 - 2.1. Prikuplja predloge i priprema dnevni red sastanka, koji se šalje kod predsedavajućeg na odobrenje;
 - 2.2. Priprema potrebna pisma i dokumente za organizovanje sastanaka;
 - 2.3. Obezbeđuje dnevni red sastanka za svaku članicu/instituciju učesnicu, zajedno sa potrebnim materijalom, najmanje deset (10) kalendarskih dana pre sastanka;
 - 2.4. Zapisuje zapisnik sa sastanka, koji odobrava NSP-a, nakon sastanka. Zapisnik mora da sadrži najmanje:
 - 2.4.1. Datum i vreme sastanka;
 - 2.4.2. Imena svih učesnika (predsedavajućeg, članova i pozvanih);
 - 2.4.3. Pokrenute i raspravljljane teme, a prema potrebi, poverljivost pitanja utvrđenu od NSP-a;

- 2.4.4. Vrstu i izvor pregledanog i iskorišćenog materijala;
 - 2.4.5. Osobe obuhvaćene u diskusiju i predmet tih diskusija;
 - 2.4.6. Predloge koji idu na glasanje;
 - 2.4.7. Glasanje i rezultati glasanja, uključujući glasove za i protiv sa dotičnim argumentima;
 - 2.4.8. Zaključke sastanka.
- 2.5. Priprema odluke i zaključke, koji obuhvataju predloge/ preporuke/ sugestije o kojima odlučuje NSP, najmanje u dva (2) primerka. Jedan primerak se čuva od sekretarijata, a drugi primerak se šalje predsedavajućem i drugim relevantnim institucijama koje su odgovorne za obuhvaćena pitanja;
 - 2.6. Održava i ažurira materijale za objavljivanje na zvaničnoj internet stranici CBK-a;
 - 2.7. Priprema sažetak informacija o aktivnostima NSP-a i vrši raspodelu ostalim učesnicima na odobrenje i,
 - 2.8. Bilo koji drugi zadatak koji služi radu NSP-a i koji se određuje od predsedavajućeg.

Član 10. Odlučivanje

1. NPC ima za donošenje odluka o kojima se slažu svi članovi. Međutim, kada to nije moguće, odluke se donose prostom većinom prisutnih članova na sastanku.
2. Glas predsedavajućeg sastanka je odlučujući u slučajevima kada postoji jednak glas zastupljenih članova, za i protiv odluke. Glasovi protiv se detaljno prikazuju i biće obrazloženi u zapisniku sa sastanka.
3. Odluke NSP-a se potpisuju od predsedavajućeg i predstavnika članova sa pravom glasa kao i od strane Sekretarijata u dva (2) primerka. Jedan primerak se čuva kod sekretara, a drugi se šalje predsedavajućem i drugim odgovarajućim institucijama, u zavisnosti od predmeta odluke.
4. Odluke NSP-a nisu obavezujuće za CBK ili za bilo koju od institucija učesnica ali imaju savetodavni karakter na osnovu uloge i svrhe osnivanja istog.

Član 11. Saopštenja

1. Rezultati, mišljenja, izveštaji ili bilo koja druga informacija iznesena na sastancima NSP-a biće saopštena svim zainteresovanim stranama prema uslovima dogovorenim od strane članova, u skladu sa važećem zakonodavstvu.
2. Poverljive i osetljive informacije vezane za nekog od članova, obezbeđene od ostalih članova ili lica ili entiteta, tokom sastanaka, pripremnih radova, neformalnih razgovora i diskusija ili u bilo kojoj drugoj aktivnosti u vezi sa NSP-om, ne treba da budu predmet saopštenja.
3. NSP treba da sprovodi potrebne sporazume o poverljivosti i/ili ne-otkrivanju podataka definisanih u ovom članu.

4. NPC priprema i objavljuje na internet stranici CBK-a sažetak svojih aktivnosti i sastanaka.

Član 12.
Stupanje u snagu

Ovo uputstvo stupa na snagu 1. januara 2024. godine.

Ahmet Ismaili
Predsednik Izvršnog odbora